



**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Asseritur & exponitur modus assumendi corpora.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

Ecclesia virorum post se trahet: sepe enim numerus definitus in S. Scriptura sumitur pro indefinito. Unde tamen locum istum de Angelorum ruina explices, tamen tertiae partis

nomine, non tam determinata quantitas, quam ingens quaedam & indefinita multitudo esse accipienda.

DISPUTATIO XXVIII.

DE

Angelis comparatis ad corpora.

Ad q. 51. & seq.

Angelus dupliciter comparari potest ad corpus, vel primò ut illud sibi, secundo ut se corpori applicet. primum fit per corporum assumptionem, alterum per existentiam in loco, aut motum ex loco in locum. Nunc ad primi considerationem procedendum.

ARTICULUS I.

Quomodo Angeli assumant corpora?

SUMMARIUM.

1. Angeli sepius apparent per immutationem phantasiae.
2. Etiam vere assumunt corpora.
3. Condiciones ad assumptionem requisita.
4. Utuntur potissimum aëre & exhalationibus.
5. Assumunt plerumque corpora humana figura.
6. Idque virtute propria.
7. Anima separata virtute propria non assumit corpus.
8. Angeli in corporibus assumptis non exercent opera vite.
9. Non possunt physicam formam educere è subiecto.
10. Lucem tamen probabiliter produciunt.
11. Quomodo magi Egyptii potuerint convertere virgas in serpentes, & aquam in sanguinem?
12. Magica metamorphoses quomodo contingant?
13. An uni demonum potestas supra alterum?
14. Nil immediate, bene tamen mediate aliquid potest demon in animas viventium.
15. Nequit demon ad vivos reducere animas.
16. Magna Angelorum potestas in corpora hominum.

§. I.

Asseritur & exponitur modus assumendi corpora.

1. **C**ertum est primò, Angelos tam bonos, quam malos sepius apparere hominibus per solam immutationem vel phantasiae & sensuum internorum, vel etiam externorum. Ita quippe Angelus S. Josepho in somnis, ita tribus Magis apparuit. Ita Dæmon sepe numero strigibus & sagis illudit.
2. Nihilominus certum est secundo, Angelos aliquando vere aliquod corpus assumere, & sub visibili specie hominibus apparere, colloqui &c. Ita factum veteris, tum novi testamenti historia testatur. Nam apparitio, quæ Angeli Abrahamo, Lotho, Jacobo, Tobia, aliisque apparuerunt, de imaginaria visione explicari nequeunt, partim, quia verba Sac. Script. detorquebantur in sensum

improprium, partim, quòd, ut loquitur S. D. Hilarius, quod imaginaria visione videtur, est in sola imaginatione videntis, unde non videtur indifferenter ab omnibus, sed Angeli, qui Abrahamo apparuerunt, videbantur à tota ejus familia, & qui Lotho apparuerunt, ab omnibus Sodomitis, &c.

Rursus, quòd dæmon Evæ in paradiso, quòd Angelus Gabriel Beatissimæ Virgini, quòd Angelus Christo sanguinem sudanti apparuerit, quòd diabolus eundem tentans in templi pinaculum & montem excelsum transfulerit, de corporea, &c. visibili apparitione est accipiendum, tum ob prædictam verborum proprietatem, tum quòd dæmoni ad immutandam Christi Domini, vel Evæ in statu innocentia: degentis phantasia: nullus potuerit esse accessus.

Quæritur ergo, quot & quænam sint conditiones ad corporum assumptionem requisita?

Respondeo, esse tres 1. ut Angelus uniat corpori 2. seu motori mobili. 3. ut in assumpto corpore vel suas, vel superioris personæ intelligibiles proprietates repræsentet. Ita S. D. hic q. 51. ubi simul habes quatuor causarum genera ad corporum assumptionem concurrentia. Nam causa efficiens est Angelus motor, finalis est repræsentatio proprietatum, materialis est corpus mobile, formalis unio ordinata ad repræsentationem proprietatum. Nunc singulae conditiones probantur: assumere est ad se sumere, quod nequit intelligi absque aliqua unione, & hæc prima conditio. Porrò aliud genus unionis inter Angelum & corpus dari non potest, quàm motoris ad mobile: aut enim esset unio physice compositionis inter materiam & formam; & hæc esse non potest, cum ex dictis constet, Angelum non esse corporis formam substantialem, multò minus accidentalem: aut esset unio hypostatice, ut ex utroque fieret unum suppositum: sed & hæc in creatura implicare docent communis Theologi in Tract. de Incarnat. ergo remanet unio motoris ad mobile, quia Angelus assumendo corpus, illud format, movet & applicat ad diversas operationes.

nes, & hac conditio altera. Tandem sola unio motoris ad mobile non sufficit, aliàs intelligentia, quæ sphaeram cælestem intorquet, diceretur carum allumere, & dæmon energumenum obfidens diceretur illius corpus; & nubes in aère densans, nubes diceretur assumere. Requiritur ergo tertia conditio, ut in assumpto corpore repræsentent intelligibiles qualitates, vel proprias, vel alterius superioris intelligentiæ, præsertim DEI. Hoc si fiat, non tam Angelus, quam DEUS apparere dicitur, siquidem legatus non tam suam, quam mittentis personam repræsentat.

§. II.

Corollaria.

Inferes primò: Quamvis è quolibet Elemento, aut pluribus inter se mixtis Angeli possint corpus allumere, cum ad motum localem Angelis corpora obediunt, plerumque tamen ex aère assumi, quæ ut habet S. D. q. 6. de pot. a. 7. ad 7. *aër potest inspirari facilliter, & sic figuram recipere & retinere, & per aliquam lucidi corporis oppositionem diversimodè colorari, sicut in nubibus patet.* Videtur etiam vapor & fumus assumendis corporibus servire, præsertim in dæmonum apparitionibus; inde enim fit, quòd, cum dispant, exsubita picearum exhalationum resolutione terretimum odorem post se relinquunt.

Inferes secundò. Ab Angelis plerumque assumi corpora humana figuræ, quippe significantis eorum intelligibilibus proprietatibus commodiore; ab iis tamen etiam figuras rerum irrationalium assumi posse, cum per illas hujusmodi proprietates indicantur. Imò de facto assumunt: nam Angelus Israëlitas duxit per desertum in columna nubis & ignis. Ut nil dicam de Dæmonibus, quos modò in specie talacis hirci, modò grannientis porci, modò alterius bestia vel monstri homines vexasse, hinc inde deportasse, docent historiæ, nec non sagarum & magorum confessiones in Sacris Jussitæ tribunalibus.

Inferes tertio. Hanc corporum assumptionem ordinatè fieri virtute propriâ: fit siquidem aëris, vaporis, fumi condensatione, spillatione, quæ nata conlequi ad motum localem omnino subest Angelicæ activitati: Sanè cum cacodæmones sæpe ad pessimos effectus assumunt corpora, divinæ virtutis & miraculo ejusmodi assumptio adscribi nequaquam potest. Dixi tamen ordinariè, quia in apparitionibus supernaturalibus etiam Divinam virtutem ad formanda Angelis corpora quandoque concurrere verisimile est. & colligitur ex S. D. hic a. 2. ad 3.

§. III.

Varia quæstia resolvuntur.

Quæres primò. An etiam anima separata possit virtute nativâ corpus allumere? R. Verius non posse: ut enim D. Thom. q. 117. a. 6. *anima naturaliter non movet nisi corpus vivificatum, unde etiam membra corporis mortificata nullam ab ea motum recipiunt.* Si quando igitur anima separata sive beata sive damnata, sive purgatorii flammis addicta hominibus apparent, hæc accidit virtute Divinâ istis transeunt, beatis

verò vi statûs beatifici permanenter communicatâ.

Quæres secundò, an Angeli in corporibus assumptis possint exercere opera vitæ? 8.

Respondeo, non posse, nisi æquivoçè & similitudinariè. operatio quippe vitalis essentialiter est à principio vitæ conjuncto, quòd Angelus non est. Quæ ergo ratione Angeli loquantur, progrediuntur? dæmones ad magorum incantationes producunt serpentes, ranas, &c. imò & fatus humanos generant? Respondeo, Angelum loqui locutione non vitali, sed emortuâ, in quantum articulata sonitus expressione voces humanas imitatur. Sed nec aliâ ratione progreditur, nisi quatenus corpus assumptum de loco in locum promovet. Ranas & serpentes producit non aliqua propriâ virtute generativâ, sed celerrimè, ut potest, applicando activa passivis. Quodsi aliquando ad humanam generationem velariâ libidine concutit (de quo multi dubitant) haud aliter tamen id fieri potest, quàm ministerialiter, semen decilum de loco transferendo in locum ut habet S. D. hic q. 51. a. 2. ad 6.

Quæres tertio. An Angelis corpora obediunt non tantum ad motum localem, sed etiam ad educationem & receptionem formarum naturalium? 9.

Respondeo negativè cum communi Theologo: nullum quippe est fundamentum tubitantiæ Spirituali toto ordine distinctæ & per solas animæ potentias intellectum & voluntatem operanti attribuenti virtutem corpoream, in qua formaliter vel eminenter formarum corporearum effectus contineatur. Unde juxta D. August. l. 3. de Trinit. & S. Th. l. 3. contr. gent. c. 108. certissimum est, magos dæmonèque nihil proliis posse, quòd naturam superat, vel immutat legem, ac ordinem Universi.

Merito tamen lux videtur excipiendâ ab hac regula universali, Angelisque concedendâ virtus productiva lucis, tanquam qualitatis intentionalis, & ad spirituales proximè accedentis, non actione alterativâ, sed perfectivâ solum productibilis. Fundamentum habetur à S. Scriptura, ubi asseritur, quædam loca ab Angelis sensibiliter luce se illuminata: quemadmodum Act. 12. *Angelus Domini adstetit, & lumen resulsit in habitaculo.* Luca 1. *Angelus Domini stetit juxta illos, & claritas DEI circumfulsit illos.* Matth. 28. *Erat autem aspectus ejus, sicut fulgur.* De Beatis quoque dicitur, Apoc. 12. *quòd afferent gloriam suam & honorem in cælestem civitatem: ergo id multò magis de Angelis sentiendum: sed gloria illius cæli Empyrei potissimum in luce consistit, per quam verisimile est, influere in hæc inferiora, juxta doctrinam D. Th. inf. q. 66. a. 3. ad 2. Atque ita sentit Reverendissimus Reding. cum Jo. à S. Th.*

Quæres quartò. An magi Ægyptii ope dæmonum suas virgas verè poterint convertere in serpentes? aquam convertere in sanguinem? producere ranas? &c. prout refertur Exod. 7. 11.

Cajetani opinio est: dæmones occultè applicando activa passivis virgas ad corruptionem præviè dispositas vertisse in veros serpentes. Sed quis credat virgas adeo remotas à natura serpenti-